

Ragnar Rendahl

Ragnar Rendahl föddes 14 okt 1878 i Karlstad som son till kyrkomusikern Claes Wilhelm Rendahl. Studerade både vid Tekniska högskolan i Stockholm men även i Berlin där han avslutade sina studier 1900. Han fick därefter anställning som laboratorieingenjör hos AEG på avdelningen för trådlös telegrafi och avancerade till chef för laboratoriet 1903. Han kvarstod i denna befattning till 1908 då han värvades över till Kungl marinförvaltningen i Stockholm med anställning som mariningenjör vid Torpedavdelningen. Han befordrades till specialingenjör av 2.graden 1922. Avled 1929 i Danderyds församling endast 61 år gammal.

Rendahls betydelse för utvecklingen av radiotekniken inom marinen men även i andra sammanhang är odiskutabel. Han var en för den tiden mycket välutbildad tekniker och blev genom sin anställning vid AEG laboratorium en stor auktoritet inom den s k trådlösa telegrafen och bidrog själv till flera uppfinningar. Den tidigare nämnde Charles de Champ som var ansvarig för radioutvecklingen inom svenska marinen torde ha mött Rendahl redan vid sitt första besök i Berlin 1901. De Champ bedöms också ha varit inblandad i Rendahls överförande till Kungl marinförvaltningens torpedavdelning 1908.

Marinen var ju vid den tidpunkten mitt inne i utrustningen av fartyg och landstationer med radiomateriel och där Rendahls stora erfarenhet verkligen kom till nytta. Exempelvis invigdes ju 1909 Karlskrona radio på den nya stationsplatsen Lindholmen och Älvsborgs radio var under framtagande.

Rendahl kom också att anlitas av staten genom Telegrafstyrelsen; han ledde uppförandet av radiostationerna vid Boden, Karlsborg, Vaxholm och Härnösand. Noteras bör att Karlsborgsstationen utrustades med en sändare uppfunnen av en annan berömd svensk nämligen Ernst F W Alexandersson, skaparen av den s k alternatorn.

Rendahl och Alexandersson bör ha träffats i Berlin då A tillbringade sommaren 1900 vid Tekniska högskolan där.

Rendahl var inte bara elektroniker, han var också en skicklig mekanisk konstruktör. Vid uppförande av de nya radiostationerna erfordrades höga master för att bära upp det stora antensystem som behövdes för de låga frekvenser som utnyttjades. Den s k "Rendahlsmasten" bestående av en fackverkskonstruktion konstruerades av Rendahl och kom att bli standardmast vid de flesta radiostationer, såväl militära som civila. Flera av dessa master som monterades på 1910-20 talet har funnits kvar i drift till sent in i vår tid.

Ragnar Rendahl kom att bli en av de verkligt stora pionjärerna inom både marin och svensk radiohistoria. Han hedrades med inval i Örlogsmannasällskapet 1919 och i Ingenjörsvetenskapsakademien 1920.

Källor:

Svenskt biografiskt lexikon/Bonnier
Ernst Fredrik Wilhelm Alexandersson/ förf. Bengt V Nilsson

